

СЕКЦІЯ 6
ЗАКОНОДАВЧА БАЗА ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ

УДК 327:001.92(477+498)

***Н. П. Карпчук**, к філол. наук, доц. кафедри
міжнародної інформації Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки
(Україна, м. Луцьк)*

**Транскордонне співробітництво України та Румунії
в організаційно-правовій системі**

*Роботу виконано на кафедрі міжнародної
інформації СНУ ім. Лесі Українки*

Йдеться про рівні реалізації транскордонної співпраці України та Румунії, а саме: міжнародний, державний, регіональний та локальний. Розглядається організаційно-правова база, яке визначає та регулює транскордонну співпрацю на усіх рівнях.

Ключові слова: транскордонна співпраця, єврорегіон, Спільна операційна програма.

Karpchuk N. P. Cross-border Cooperation of Ukraine and Romania in the Organisation and Legislation System. The article focuses on the levels of implementation of the Ukraine and Romania cross-border cooperation, namely, international, state, regional and local levels. The paper researches the organization and legal basis which stipulates and regulates the cross-border cooperation on all the levels.

Key words: cross border cooperation, euroregion, Joint Operational Program.

Транскордонне співробітництво (ТКС) регулюється Європейською рамковою конвенцією про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або органами влади (1980 р.), Додатковим протоколом до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами і властями (1995 р.) та Протоколом № 2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями, який стосується міжтериторіального співробітництва (1998 р.). Україна приєдналася до цих міжнародних договорів. Протокол № 3 від 2009 р. відкритий для ратифікації.

У березні 2003 р. Європейська комісія вирішила розробити Європейську політику сусідства (ПС) із власним інструментом фінансової допомоги, Європейським інструментом сусідства та партнерства (ЄІСП) для впровадження з 1 січня 2007 р. У своєму комюніке «Прокладаючи шлях для запровадження нового Інструмента відносин з країнами-сусідами» ЄК представила двоетапний підхід до створення такого інструменту [18]:

- протягом першого етапу (2004-2006) ПС було запропоновано удосконалити координацію використання таких інструментів, як PHARE-SBC і TACIS. Було вирішено, що підготовка і впровадження ПС дасть змогу використовувати схему з об'єднаним процесом подання заявок, включаючи об'єднаний конкурс проектів по обидва боки кордону і спільний процес відбору проектів;
- на другому етапі у рамках ЄІСП (починаючи з 2007 р.) планувалося повністю об'єднати використання внутрішнього і

зовнішнього фінансування ЄС для інтегрованого підходу до транскордонної та міжрегіональної співпраці.

Мета статті — дослідити рівні транскордонної співпраці України та Румунії.

Міжнародний рівень. Програма сусідства «Румунія – Україна» є частиною першого етапу і впроваджується у рамках грантової схеми з використанням відкритих конкурсів проектів. Ціль ПС – поліпшити транскордонну інтеграцію між прикордонними регіонами, а також створити міцний фундамент для стабільного економічного розвитку [8].

Румунія бере участь у ПС у межах програми PHARE (Програма передвступної допомоги); керівним органом є Директорат транскордонної співпраці при Міністерстві розвитку, громадських проектів та житлового господарства, який відповідає за загальне керівництво та імплементацію усіх програм та їх фінансування. Координаційним органом з боку України є Директорат співпраці з Європейським Союзом при Міністерстві економіки України, який діє в межах програми TACIS (Програма технічної допомоги новим незалежним державам). Його повноваження – здійснювати загальне координаційне керівництво усіх аспектів, що стосуються програми сусідства.

Основним адміністративним органом програми є спільний технічний секретаріат, який знаходиться на території Румунії, однак до його складу входять представники з України, на території якої можуть створюватися філії спільного технічного секретаріату. Секретаріат відповідає за прийняття заявок на виконання проектів, їх відповідність критеріям програми.

Пріоритетами програми сусідства є [19] :

Пріоритет 1. Стимулювання місцевого соціального розвитку: розширення та зміцнення туристичного сектору, транскордонне економічне співробітництво.

Пріоритет 2. Розвиток інтегрованих систем ТКС: розвиток транскордонної інфраструктури транспорту та кордону, удосконалення транскордонного управління довкіллям.

Пріоритет 3. Проекти «від людини до людини»: спільний фонд малих проектів, які спрямовані на розвиток контактів між людьми і між громадами по обидва боки українсько-румунського кордону. Проекти формату «від людини до людини» зорієнтовані на допомогу в підвищенні поінформованості про можливість вирішення спільних проблем і створення позитивного ставлення до обміну інформацією та ідеями, використання ресурсів обох громад.

У липні 2006 р. розпочався процес програмування, який завершився кінцевим обговоренням та погодженням спільної операційної програми «Угорщина — Словаччина — Румунія — Україна» на зустрічі Робочої групи у м. Пряшів 5-го вересня 2007 р. Програма була затверджена Європейською комісією 23 вересня 2008 р.

Територія програми розташована на угорсько-словацько-румунсько-українському кордоні і охоплює приблизно 598,9 км спільного кордону з Україною, що повністю включає словацько-українську (97,9 км), угорсько-українську (134,6 км) та частково румунсько-українську (366,4 км) лінію кордону. Бюджет Програми складає 68, 638 млн. євро.

Метою програми є поживлення та поглиблення співробітництва між Закарпатським, Івано-Франківським та Чернівецьким регіонами України та прийнятними додатковими

територіями Угорщини, Румунії та Словаччини в екологічно -, соціально - та економічно-сталий спосіб.

Пріоритетами програми є [7]:

Пріоритет 1: Сприяння економічному та соціальному розвитку: передача знань та обмін досвідом з метою сприяння спільному розвитку бізнесу та посилення туристичної привабливості території.

Пріоритет 2: Покращення довкілля: покращення якості повітря, вод, земельних та лісових ресурсів, а також зменшення ризиків нанесення шкоди природному навколишньому середовищу.

Пріоритет 3: Покращення ефективності кордону: підвищення ефективності управління кордоном на українському кордоні.

Пріоритет 4: Підтримка співробітництва «від людини до людини»: удосконалення ефективності державних послуг та підвищення взаєморозуміння між різноманітними групами суспільства.

Програма ТКС «Румунія — Україна — Молдова 2007-2013» була затверджена Європейською комісією 29 липня 2008 р. Бюджет програми складає 126, 718 млн. євро. Мета програми – створення зв'язків між Румунією, Україною та Молдовою для допомоги прикордонним областям у подоланні спільних проблем розвитку, співробітництва та пошуку спільних рішень.

Пріоритети цієї програми [9]:

Пріоритет 1: Формування конкурентоздатної економіки на прикордонній території: поліпшення економічної ситуації прикордонних територій шляхом підтримки диверсифікації і модернізації економіки.

Пріоритет 2: Екологічні виклики і готовність до надзвичайних ситуацій: розробка довгострокових рішень екологічних проблем у прикордонних областях, особливо тих, які пов'язані з надзвичайними екологічними ситуаціями, коли скоординований підхід є надзвичайно важливим.

Пріоритет 3: Співпраця «від людини до людини»: сприяння більшій взаємодії між людьми і громадами, що живуть в прикордонних областях.

Державний рівень. Після ратифікації згаданих міжнародних документів Україна прийняла у червні 2004 р. Закон України «Про транскордонне співробітництво», який став важливою складовою у практичному вирішенні питань регіонального та транскордонного співробітництва, їх законодавчому закріпленню.

ТКС визначено пріоритетним напрямом розвитку регіональної політики Європейського Союзу. В Україні ТКС є одночасно інструментом розвитку прикордонних територій та чинником реалізації її євроінтеграційних прагнень, що відображено у Державній стратегії регіонального розвитку України на період до 2015 р. та Державній програмі розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 рр. [1]. Завдяки вигідному геополітичному положенню Україна має великі потенційні можливості щодо розвитку транскордонної співпраці (19 з 25 регіонів держави є прикордонними).

Державна програму розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 рр. охоплює всі аспекти транскордонної взаємодії як у форматі Програми Україна – Румунія (плюс Молдова), так і в рамках інших країн-членів Євросоюзу (перш за все Угорщини і Словаччини). Реалізація зазначеної Програми уможливіє підвищення рівня координації

та узгодження розвитку прикордонних територій сусідніх країн і сприяє активізації діяльності існуючих єврорегіонів на кордонах України. Як і Програма 2007-2010 рр. документ зорієнтований на реалізацію заходів, проектів і програм ТКС з метою загальної перебудови соціальної, інформаційної, виробничої і прикордонної інфраструктури, розвитку наукової і культурної сфери, охорони довкілля.

У Румунії Національний план розвитку визначає як один з пріоритетів «сприяння збалансованій участі всіх румунських регіонів у процесі соціально-економічного розвитку». У державі ТКС є середньостроковим пріоритетом Національної програми адаптації *Acquis* [10]. У 2004-2006 рр. уряд Румунії запропонував Національну стратегію інтегрованого управління державним кордоном, де визначені такі цілі: покращити правові та управлінські рамки для єдиної оперативної координації на національному, регіональному та локальному рівнях; розробити та впроваджувати ефективний механізм моніторингу та оцінки інтегрованого управління кордоном на усіх рівнях. Румунія розробила Національні стратегічні рекомендаційні рамки на 2007-2013 рр., які визначають стратегічні пріоритети економічної та соціальної політики держави [15].

Про готовність до ТКС України та Румунії свідчить підписаний Договір «Про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією» від 17.07.97 р., зокрема у ст. 5 наголошується на тому, що «Договірні Сторони зміцнюватимуть та розширюватимуть співробітництво в рамках міжнародних організацій, включаючи регіональні та субрегіональні. Вони підтримуватимуть одна одну в їхніх зусиллях, спрямованих на інтеграцію в європейські та євроатлантичні структури» [2].

Проте існує певний парадокс у ставленні Румунії до України як одного з головних партнерів у розвитку регіональної взаємодії. Так, у Стратегії національної безпеки Румунії та документі, який був представлений у штаб-квартирі ЄС в Брюсселі у середині 2006 р., Україна не згадується взагалі. Наприклад, розглядаючи напрями розвитку двосторонньої співпраці, в документах виділяються країни-члени ЄС і НАТО, Китай, Західно-балканські країни, а також держави Центральної Азії, Близького Сходу і Латинської Америки. Окремо виділяються Ватикан, Ізраїль та Японія. У розділі про розвиток добросусідських відносин і регіонального співробітництва Україна теж не згадується. Тут Румунія окремо підкреслює привілейовані відносини з Республікою Молдова, далі наголошується пріоритетність країн Південно-Східної Європи і Чорноморського басейну, а також прагнення розвивати співпрацю в рамках регіональних організацій [6].

Певні зміни в акцентах румунського політикуму стосовно України набули реальних обрисів лише в першій половині 2011 р. Зокрема, у травні румунська сторона оголосила євроінтеграцію України базою для подальшого розвитку двосторонніх добросусідських відносин («Румунія буде виступати як конструктивний партнер у досягненні прогресу в лібералізації візового режиму для українських громадян. Ми всебічно сприятимемо Україні в цьому процесі і відчуватимемо себе партнерами» [16]. В рамках участі України «у поглибленні відносин з Європейським Союзом, Румунія буде підтримувати сусідню країну, надаючи свій власний досвід щодо процесів приєднання» [17]).

У січні 2014 р. Президент Румунії Т. Бесеску заявив у ході зустрічі з представниками дипломатичних місій, акредитованих

в Румунії, що Бухарест хоче поліпшити політико-дипломатичні контакти, в яких спостерігається тенденція застою, передусім в рамках Східного партнерства ЄС, але й в двосторонньому плані з сусідньою Україною [5].

Регіональний рівень. Транскордонна співпраця України та Румунії відбувається також в межах євро регіонів:

Міжрегіональна асоціація «Карпатський євро регіон» (заснована 14 лютого 1993 р. у м. Дебрецен (Угорщина)). Згідно ст.3 Статуту цілями та завданнями Міжрегіональної асоціації «Карпатський Євро регіон» є [12]:

1) організувати і координувати діяльність, що сприятиме економічному, науковому, екологічному, культурному та освітньому співробітництву між її членами;

2) надавати допомогу у розробці конкретних проектів з питань ТКС між членами Асоціації у сфері взаємних інтересів;

3) сприяти розвитку контактів серед населення територій, які входять в Асоціацію, зокрема серед спеціалістів в різних галузях;

4) сприяти добросусідським відносинам між членами Асоціації;

5) визначати потенційні сфери для багатостороннього ТКС серед членів Асоціації;

6) виступати посередником та забезпечувати співробітництво членів Асоціації з міжнародними організаціями та установами.

У межах Карпатського євро регіону між Україною та Румунією укладені такі міжрегіональні угоди: Угода про міжрегіональне співробітництво між Закарпатською областю України та повітом Марамуреш Румунії; Угода про торговельно-

економічне, науково-технічне та культурне співробітництво між Закарпатською областю України і повітом Сату-Маре Румунії.

Базовою довгостроковою метою діяльності Асоціації є сприяння розробці та реалізації окремої операційної програми ЄС для регіону Карпат у фінансовій перспективі 2014 – 2020 рр. Задля реалізації поставленої мети Асоціація працює над розбудовою формальних партнерських структур з усіма державами, що входять до складу Карпатського єврорегіону.

Єврорегіон «Верхній Прут» (заснований 22 вересня 2000 р. в румунському місті Ботошани). Метою створення єврорегіону «Верхній Прут» є [3]:

- розширення існуючих субрегіональних зв'язків та сприяння подальшому розвитку ТКС адміністративно-територіальних одиниць держав-засновників, окремих міст, інших населених пунктів, органів місцевого самоврядування, державного управління, окремих установ, підприємств, неурядових і громадських організацій, національних меншин та окремих громадян у сферах економіки, освіти, науки, культури і спорту,
- розбудова нових механізмів міждержавного співробітництва,
- безпечний сталий (самовідтворюваний) розвиток регіону в рамках інтеграції до сучасного загальноєвропейського процесу.

Останнім часом ТКС між відповідними регіонами здійснюється на основі таких документів: Меморандуму про партнерство між Чернівецькою областю України, округом Швабія (ФРН) та Сучавським повітом Румунії від 2 травня 1997р.; Протоколу про співробітництво в галузях економіки, адміністративній, культурній, соціальній, туризму та торгівлі між

Чернівецькою областю України та Ботошанським повітом Румунії на 1997-2000 рр. від 17 лютого 1997 р.; Протоколу про співробітництво між Чернівецькою областю (Україна) та Сучавським повітом (Румунія) від 21 серпня 1997 р.

Ідея створення такого європегіону з'явилася на завершальному етапі переговорів щодо укладення українсько-румунського базового політичного договору, коли румунська сторона виступила ініціатором включення у текст пункту про створення двох єврорегіонів «Верхній Прут» та «Нижній Дунай». Згодом ця ініціатива відобразилась у ст. 8 Договору «Про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією», підписаного у м. Констанца 2 червня 1997 р. Там, зокрема, зазначається: «Договірні сторони відповідно до положень Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями заохочуватимуть і підтримуватимуть безпосередні контакти та взаємовигідне співробітництво між адміністративно-територіальними одиницями України і Румунії, зокрема у прикордонних зонах. Вони також сприятимуть співпраці між адміністративно-територіальними одиницями обох держав у рамках існуючих, а також новостворюваних єврорегіонів «Верхній Прут» і «Нижній Дунай», до участі в яких можуть запрошуватись адміністративно-територіальні одиниці інших зацікавлених держав. Договірні Сторони діятимуть у рамках включення цього співробітництва в рамки відповідної діяльності європейських інституцій» [2].

Проблема створення єврорегіонів «Верхній Прут» та «Нижній Дунай» обговорювалась також на зустрічі Президентів України, Республіки Молдова та Румунії 3-4 липня 1997 р. і знайшла своє відображення у Заяві Президентів України,

Республіки Молдова та Румунії стосовно трьохстороннього співробітництва від 3 липня 1997 р. Зокрема, у ст. 5 наголошується: «підтримувати ініціативи і проекти за участю трьох держав, зокрема розвиток транскордонного співробітництва, прямих зв'язків між територіально-адміністративними одиницями, створення єврорегіонів «Нижній Дунай», «Верхній Прут», а також точкової вільної економічної зони в районі Рені – Галац – Джурджулешти» [4]. Цьому питанню були присвячені також дві статті Протоколу про тристороннє співробітництво між урядами України, Республіки Молдова та Румунії, підписаного у рамках цієї зустрічі [14].

Логічним продовженням цього процесу була Кишинівська заява Президентів України, Республіки Молдова і Румунії про тристороннє співробітництво від 22 жовтня 1998 р., зокрема Ч. 1 ст. 2: «Підтримувати органи місцевої влади у створенні єврорегіону «Верхній Прут», а також у розвитку співробітництва в рамках нещодавно створеного єврорегіону «Нижній Дунай»» [4].

Єврорегіону «Нижній Дунай» (заснований у м. Галац (Румунія) 14 серпня 1998 р.). Метою створення єврорегіону «Нижній Дунай» було вирішення таких завдань:

- досягнення гармонійного і збалансованого розвитку економіки учасників транскордонного об'єднання;
- вирішення низки питань і проблем у сфері охорони навколишнього середовища;
- забезпечення відповідного рівня зайнятості і соціального захисту населення;
- створення умов для підвищення рівня і якості життя в наших регіонах;

- здійснення кроків з інтеграції транспортної інфраструктури прикордонних регіонів в єдину мережу європейських транспортних коридорів;
- формування єдиного культурного простору в Придунав'ї;
- вирішення низки питань, що стосуються боротьби з організованою злочинністю, попередженням і ліквідацією наслідків стихійних лих і техногенних катастроф [11].

На сьогодні існують такі Угоди між регіонами України та регіонами Румунії [13]:

1) Угода про співробітництво між Вінницькою ОДА України та Яською повітовою радою Румунії, 28.11.2006 р. (соціально-економічне співробітництво). Реалізовані заходи: головним пріоритетом співпраці залишається участь у програмі ТКС Європейського інструмента сусідства і партнерства 2007-2013 рр. «Румунія-Україна-Республіка Молдова», учасниками якої є Вінницька область та Яський повіт. Варто зауважити, що Вінницька облдержадміністрація виступила партнером Яської повітової Ради у проекті Програми, ініціатором якого стала Яська повітова Рада.

Продовжується співпраця між Вінницьким національним технічним університетом та технічними університетами «Георгіу Асахі» (м. Яси) та «Стефан чел Маре» (м. Сучава), а також проводиться обмін делегаціями різного рівня, магістрантами при спільному керуванні магістерськими дисертаціями.

У 2009 р. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ встановив партнерські відносини з університетом «Александр І. Куза» (м. Яси).

2) Угода про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво між Івано-Франківською ОДА та

повітовою Радою Васлуй, 7 травня 2003 р. Реалізовані заходи: відбувається співпраця з повітом Сучава; угода з повітом Васлуй підписувалася без відповідного обґрунтування і є виключно декларативним документом, який засвідчує відкритість і готовність області до співпраці з адміністративно-територіальними одиницями інших країн.

3) Угода про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво між Івано-Франківською ОДА та повітовою Радою Сучава, 28 квітня 2004 р. Реалізовані заходи: відбувається співпраця з повітом Сучава; угода з повітом Васлуй підписувалася без відповідного обґрунтування і є виключно декларативним документом, який засвідчує відкритість і готовність області до співпраці з адміністративно-територіальними одиницями інших країн.

4) Угода про міжрегіональне співробітництво між Івано-Франківською ОДА та повітовою Радою Марамуреш, 29 березня 2008 р. (торгово-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво). Реалізовані заходи: на виконання угоди розроблено і реалізуються спільні плани заходів, перспективним напрямом є ознайомлення з румунським досвідом щодо європейської інтеграції та використання фондів ЄС. Заплановані заходи: досягнуто домовленості щодо візиту в Марамурешській повіт офіційної делегації області на чолі з головою обласної державної адміністрації.

5) Рамкова Угода між Тернопільською ОДА (Україна) та повітовою радою Ботошанського повіту (Румунія) про торговельно-економічне, науково-технічне, культурне співробітництво, 28 травня 2003 р. (промисловість, транспорт і торгівля, наука, техніка, освіта та охорона здоров'я, культура та мистецтво, туризм та спорт, місцеве самоврядування).

Реалізовані заходи: поглиблюється співпраця у рамках ТКС «Україна-Румунія-Республіка Молдова».

б) Протокол про співробітництво в галузях економіки, адміністративній, культурній, соціальній, туризму та торгівлі між Чернівецькою областю України та Ботошанським повітом Румунії на 1997-2000 рр., підписаний 17 лютого 1997 р. Реалізовані заходи: здійснюється співробітництво за Програмою сусідства «Україна – Румунія» та Програмою прикордонного співробітництва «Україна-Румунія-Молдова» в рамках Європейського Інструменту Сусідства та Партнерства 2007-2013 рр. Запалановано: організація та проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, консультацій з питань розробки проектів та залучення інвестиційних коштів ЄС.

7) Протокол про співробітництво між Чернівецькою областю (Україна) та Сучавським повітом (Румунія), підписаний 21 серпня 1998 р. (торговельна, економічна, адміністративна, культурна, освітня, туристична сфери). Реалізовані заходи: в рамках Програм сусідства «Україна-Румунія», «Румунія-Україна-Республіка Молдова» спільно з румунською стороною впроваджувалися транскордонні проекти за фінансуванням програм Сусідства (бюджет PHARE/CBC 2004 р.), які направлені на розвиток різноманітних галузей.

8 січня 2009 р. делегація Чернівецької області на чолі із головою ОДА В. Кулішем відвідала м. Сучаву (Румунія). На зустрічі були обговорені питання українсько-румунських відносин. З метою участі у конференції на тему «Розвиток партнерства через транскордонне економічне співробітництво» в рамках виставки-ярмарку «Зроблено на Буковині» делегація Чернівецької області перебувала у м.Сучава (Румунія) 26 червня 2009 р. Заплановано: організація та проведення спільних

науково-практичних конференцій за основними напрямками діяльності єврорегіону; подання транскордонних проектів для участі в конкурсному відборі відповідно до вимог Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Молдова 2007-2013 рр.» в контексті ЄІСП.

8) Спільна заява «Чотири регіони для Європи» (округ Швабія, федеральна земля Баварія, ФРН; департамент Майєнн, провінція Лаваль, Франція; Чернівецька ОДА, Україна; Сучавська повітова рада, Румунія), підписана 3 червня 2000 р. (сфера застосування: гуманітарна, охорона здоров'я, спортивна, культурна, освітня). Реалізовані заходи: відповідно до Спільної заяви з 3 по 8 серпня 2009 р. в Чернівецькій області організовано та проведено VIII етап юнацького футбольного європейського турніру «Чотири регіони для Європи». У зазначеному заході взяли участь офіційні та спортивні делегації чотирьох партнерських регіонів. У рамках восьмого етапу турніру відбулися спортивні змагання серед юнаків та офіційна зустріч політичних делегацій Чернівецької області, округу Швабія, департаменту Майєнн та Сучавського повіту. У результаті зустрічі було досягнуто домовленостей щодо подальшого міжрегіонального співробітництва, зокрема, щодо розвитку гуманітарної співпраці.

Локальний рівень

**Побратимські зв'язки між містами
України та Румунії**

Угода, підписана між містами, дата її підписання	Сфери співробітництва
Івано-Франківська область	
Угода про міжрегіональне співробітництво	Торговельно-економічна,

між м. Коломия (Івано-Франківська область) та м. Редеуць (повіт Сучава), 2006 р.	науково-технічна та культурна
Угода про міжрегіональне співробітництво між м. Коломия (Івано-Франківська область) та м. Сігеу Мармаціей (повіт Марамуреш), 2007 р.	Торговельно-економічна, науково-технічна та культурна
м. Севастополь	
Угода про співробітництво між м. Севастополь та мерією м. Галац	Торговельно-економічна, науково-технічна та культурна

Поточний стан міжрегіонального співробітництва України та Румунії є відображенням конфронтаційного характеру відносин двох країн протягом останніх років. Формально зазначене співробітництво розвивається у наступних основних напрямках:

- двостороннє співробітництво між областями України та повітами Румунії;

- багатостороннє співробітництво прикордонних областей України, повітів Румунії та регіонів Республіки Молдова у рамках єврорегіонів «Верхній Прут» та «Нижній Дунай» та Карпатського єврорегіону.

Двостороннє міжрегіональне співробітництво знайшло своє закріплення зокрема в угодах між Івано-Франківською областю та Сучавським повітом, Івано-Франківською областю та повітом Марамуреш, Закарпатською областю та повітом Сату-Маре, Вінницькою областю та Яським повітом тощо. За своїм змістом угоди є типовими та передбачають заохочення взаємодії між суб'єктами підприємницької діяльності регіонів-учасників,

проведення бізнес-форумів, регіональних виставок, ярмарок, залучення іноземних інвестицій.

Джерела:

1. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1088-2010-%D0%BF/paran14#n14>

2. Договір про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/642_003

3. Єврорегіон «Верхній Прут» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&sqi=2&ved=0CCoQFjAA&url=http%3A%2F%2Feepr.org.ua%2Ffiles>

4. Єврорегіон «Верхній Прут» у контексті транскордонного співробітництва // Інститут Захід-Схід [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ewi.org.ua/evrorehion-verhnij-prut-u-kontektsti-transkordonnoho-spivrobotnytstva/>

5. Каптару В. Бухарест прагне поліпшення співпраці з Україною // Всесвітня служба радіо Румунія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rri.ro/uk_uk/

6. Максименко І. В. Українсько–румунські відносини у контексті розширення ЄС на Схід / Максименко Ірина Володимирівна // Стратегічні пріоритети, №3(8), 2008 р.

[Електронний ресурс] . – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/public/File/Str_prioritetu/2008_3-8.pdf

7. Програма прикордонного співробітництва ЄСП «Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2007-2013» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.huskroua-cbc.net/ua>

8. Програма сусідства (ПС) «Румунія–Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economica.oda.cv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=67

9. Програма транскордонного співробітництва «Україна-Румунія-Республіка Молдова» 2007-2013 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://oblrada.odessa.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2117%3A---l---r-2007-2013-&catid=111&Itemid=277&lang=ru

10. Регіональне та транскордонне співробітництво між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://comeuroint.rada.gov.ua/komevrouint/control/uk/publish/article;jsessionid=81E893A2A6001F7E035EB5077E4C86EA?art_id=47149&cat_id=47123

11. Статут євро регіону «Нижній Дунай» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ved.odessa.gov.ua/Main.aspx?sect=Page&IDPage=18292&id=1150> Угоди між регіонами України та регіонами Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://romania.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ro/regions>

12. Статут Міжрегіональної Організації «Карпатський євро регіон» // Мікула Н. Євро регіони: досвід та перспективи. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.

13. Угоди між регіонами України та регіонами Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://romania.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ro/regions>

14. Щодо удосконалення транскордонного співробітництва у рамках Євро регіону «Нижній Дунай». Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1325/>

15. Aitai M. Alba county: towards a balanced development of the territory based on its cultural heritage. // Acts of International Conference of Territorial Intelligence, 2007 [Electronic resource]. – Available at : <http://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00515920>

16. Вацонсchi Т. România sprijină parcursul european al Ucrainei / Teodor Вацонсchi //MFA of Romania, 2011 [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://bruxelles.mae.ro/romania-news/583>

17. Băseșcu Т. România este dispusă să împărtășească Ucrainei din propria experiență în aderarea la UE / Traian Băseșcu // Financiarul, 2011 [Електронний ресурс] . – Режим доступу :

<http://www.financiarul.ro/2011/05/19/traian-basescu-romania-este-dispusa-sa-impartaseasca-ucraineidin-propria-experienta-in-aderarea-la-ue>

18. Slusarciuk M. PHARE Crossborder Grants and Changes in the Crossborder Economy Studu Case – Romanian-Ukrainian Border / Marcela Slusarciuk [Electronic resource]. – Available at : <http://www.seap.usv.ro/annals/ojs/index.php/annals/article/view/File/417/430>

The Neighbourhood Programme Romania–Ukraine 2004-2006 [Electronic resource]. – Available at : <http://www.brct suceava.ro/UserFiles/File/Download/jpd.pdf>